

Список використаних джерел:

1. Цифрова економіка: зб. мат. Національної наук.-метод. конф., 17–18 жовтня 2019 р., м. Київ. Київ: КНЕУ, 2019. 757 с. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3571/1/SST.pdf/>.
2. Блокчейн. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%BB%D0%BE%D0%BA%D1%87%D0%B5%D0%B9%D0%BD>.

Канд. фіз.-мат. наук Катан В. О., Куцевол Д. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ГЛОБАЛЬНІ САНКЦІЇ:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА АДАПТАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ**

У сучасному світі економічні санкції відіграють визначальну роль у формуванні міжнародних відносин, будучи інструментом впливу на країни, організації та окремих осіб. Вони можуть накладатися з різних причин: порушення норм міжнародного права, загроза глобальній безпеці, підтримка тероризму або агресивна зовнішня політика певної країни. Санкції часто розглядаються як альтернатива військовому втручання, оскільки дозволяють державам чинити тиск без застосування сили.

Попри широке використання санкцій такими організаціями, як ООН, Європейський Союз та США, їх ефективність залишається предметом дискусій. Деякі економіки виявляються вразливими до санкцій, тоді як інші знаходять способи їх обходу та адаптації. Зокрема, стрімкий розвиток цифрової економіки, бізнес-аналітики та сучасних технологій обліку сприяє створенню альтернативних фінансових та торговельних механізмів, які дозволяють пом'якшити санкційний вплив.

Економічні санкції включають фінансові, торговельні, персональні, секторальні, дипломатичні та технологічні обмеження. В останні роки цифрова економіка стала важливим фактором, що впливає на ефективність санкцій. Наприклад, розвиток криптовалют та блокчейн-технологій дозволяє окремим країнам проводити фінансові операції поза традиційними банківськими системами.

Бізнес-аналітика та великі дані допомагають урядам і корпораціям знаходити оптимальні шляхи мінімізації санкційного тиску та планувати економічну діяльність у нових умовах.

Глобальна система санкцій базується на міжнародних ініціативах та рішеннях окремих держав. ООН, ЄС, США, Велика Британія, Канада, Австралія та інші країни мають власні санкційні механізми. Наслідки санкцій значною мірою залежать від економічної стійкості країни, на яку вони спрямовані, а також рівня її інтеграції у світову економіку. Основні економічні ефекти включають зниження ВВП, послаблення національної валюти, інфляцію та дефіцит товарів, відтік капіталу та інтелектуальних ресурсів. Разом з тим цифрова економіка сприяє адаптації до санкцій шляхом розвитку фінансових технологій, онлайн-бізнесу та цифрового обліку. Попри жорсткі санкції, країни-об'єкти знаходять способи їх обходу. Основні механізми включають перенаправлення торгівлі через треті країни, використання криптовалют та альтернативних платіжних систем, створення паралельних економічних альянсів. Використання аналітики великих даних допомагає урядам виявляти та нейтралізувати такі схеми, а розвиток штучного інтелекту та автоматизації обліку сприяє підвищенню ефективності санкційної політики. Таким чином, цифрова економіка, бізнес-аналітика та сучасні облікові системи є важливими факторами, що впливають як на застосування, так і на ефективність санкцій у світовій торгівлі. З одного боку, вони створюють можливості для обходу санкцій, а з іншого – дають урядам та міжнародним організаціям інструменти для більш точного моніторингу та контролю глобальних економічних процесів.

Список використаних джерел:

1. Coen, G.A. (1984). [Review of Economic Sanctions: Ideals and Experience, by M. S. Daoudi & M.S. Dajani]. World Affairs, 147(2), 127–131. URL: <http://www.jstor.org/stable/20672017>.
2. Безрукова Н.В., Василенко М.В. Світові торговельні війни: особливості та наслідки. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4153>.
3. Роль санкцій у сучасному світі: між інструментом тиску та геополітичною стратегією. URL: <https://finap.com.ua/rol-sanktsij-u-suchasnomu-sviti-mizh-instrumentom-tysku-ta-geopolitychnoyu-strategiyeyu/>